

Oktay (Oktay Akbal'ın 'Düş Ekmeği' Romanından) – İçe Dönük- Kapalı

Karakter Oktay; on yedi yaşında, babasını kaybetmiş, annesiyle yaşayan bir lise öğrencisidir. Babasının vefatından sonra aile manevi olarak ağır bir hezimete uğradığı gibi, ekonomik olarak da zorlanmaya başlamıştır. Oktay, bu durumdan oldukça etkilenmiş, geçmiş-bugün ve gelecek arasındaki köprüyü kurarken, duygusallaşmış, çoğu zaman da insanlarla arasına mesafe koyarak yalnızlığı sevmeye başlamıştır. Hayata dair realist yaklaşıma çalışsa da, karamsar ve depresif bir ruh halinin tesiri altında kalmış, genç yaşında olgun bir erkek olmuştur.

Aktiviteler Oktay, kalabalık bir arkadaş çevresine sahiptir. Arkadaşlarıyla sinemaya gitmek, yenilikleri ve kendileri dışındaki dünyayı sinema vasıtasıyla gözlemlemek sevdiği aktivitedir. Ayrıca, grup halinde ders çalışır. Oktay'ın bireysel olarak en keyif aldığı aktivite ise kitap okumaktır, Türk Edebiyatı ve Fransız Edebiyatı sevdiği türlerdir. Ayrıca, yazmak konusunda da yeteneklidir. Özellikle akrostiş ile yazdığı şiirler arkadaşları tarafından beğenilir. Oktay, radyo dinlemeyi ve gazete okumayı da sever. Zaman zaman ise arkadaşları ile voleybol müsabakaları yapar.

ÖRNEK ANILAR

Realist Oktay, henüz hayatının genç yaşlarında olmasına rağmen, yaşamının nasıl geçeceğini tasavvur edebilen, realist karakterdi. Arkadaşı Kenan, O'na hayallerini anlatırken, kendi dünyasına dalyor, gelecek ile alakalı realist yaklaşımlarda bulunuyordu. “Başladı hayallerini anlatmaya. Yarısını dinledim, sonra daldım kendi evrenime. Sesini duyuyordum, sözcükleri tek tek anlıyordum, konuşma gelip geçiyordu gözlerimin önünden. Hale'ydi ağır basanı. Şu 1940 yılı da geçecekti. Onlar da gelip gidecekti. Kızlar, kadınlar, arkadaşlar, olaylar, yaşantılar, acılar, sevinçler. Hepsi değişecek, yenileşecek, sonra da eskiiyip unutulacaktı. Şu anı bir gün hatırlamaz olacaktım.” Hatta, daha ileri vade ile alakalı düşününce kendini görüyordu. “Yıllar yıllar! On yedi yaşında bir delikanlı oturmuş yaşamını düşünüyor. Ne çok yaşamış, ne yoğun, ne derin! Bir gün gelecek yine burada oturacağım belki. Yaş kırk, elli olacak. Evli, çoluk çocuk sahibi. Belki de üç beş yıl önceye göre çok daha yakın gelecek bugün bana. Zaman yaşlandıkça kısılır. Kısılır kısılır kısılır. Kopuverir sonra. Ölüm mü o?”

Duygusal Oktay, çocuk yaşlarda babasını kaybettiğinden duygusal, içe dönük bir karakter haline gelmişti. “Bir dükkanın saçak altına girdim. Bardaktan boşanırcasına yağıyordu yağmur. Herkes kaçıyor. Evli evine köylü köyüne. Bakıyorum geçenlere gidenlere. Şu karşıkı sokak doğru Vefa Bozacısı'na gider. Benim doğduğum ev de o sokağın içinde. Kaç yıldır geçmedim önünden. Bir korku duyuyorum çocukluk günlerimin acı tatlı anılarını yaşamaktan. İçimde bir duygu kendini gösteriyor, git geç o sokaktan, bahçe kapısına bak. Ne kadar geçti, beş yıl ancak. Babam 1935'te öldü. Bir haziran günü. Şişli'de özel bir hastanede görmüştüm son kez. Nasıl olsa kalkacaktı iyileşerek. Ama bir hafta sonra Şehzadebaşı'ndan cenazesi geçti. Dükkanlar kapandı iki sıralı. Çocukluktan beri buralıydı, burada büyümüştü, tam kırk altı yılını bu semtte geçirmişti, bu ahşap evde yaşamıştı.”

Yalnızlığı Seven Oktay, kalabalık bir arkadaş çevresi olmasına rağmen özünde yalnızlığı seven bir karakterdi. “Her zaman böyle yaparım. Tek başıma sokak sokak dolaşırım. Yağmur yağar diner, sokaklar kül rengine dönüşür. Hangi zamanda olduğumu bilemem.” Oktay, kendini zaman zaman herkesten uzak hisseder. Hatta hayali karakterle kendine daha yakın olur. “Hep yalnızım. Romanlardaki, filmlerdeki insanlar bana daha yakın geliyor yaşamdaki gerçek kişilerden. Anlaşmak zor, belirli bir çevrede yaşamak zor hep aynı insanlarlar.”

Karamsar/ Depresif Oktay, yaşı genç olmasına rağmen gelecek ile alakalı karamsar düşünüyor, olumsuz olayların meydana geleceğini kafasına yerleştiriyordu. “Bir bilmece insanoğlu. Daha yaşamın eşiğindeyken bunu duyuyorum. Gelecekte korkuyorum. Gelecek, uzakta. Bana çok uzakta geliyor gelecek. Geçmişte öyle. Bugün ise tatsız, anlamsız, renksiz. Hep böyle mi olacak? On yedi yaşın bunalımı. Yirmi yedi, otuz yedi, kırk yedi, elli yedi yaşın bunalımları da olacak. Bir meyhane köşesinde, bir öğle sonrasında düşün düşün dur. Bir çocuğun aklından geçmeyecek şeyler bunlar. Öyle sanılır. Oysa neler düşünmez ki o çocuk!”

Mesafeli Oktay, hiç kimsenin kendisiyle içli dışlı olmasına izin vermeyen, çevresi ile arasına mesafe koymayı seven bir karakterdi. Arkadaşlarından da bu huyunun tezahürlerini zaman zaman görürdü. “Benden çekinirdi, açıkça söylemezdi kafasından geçeni. Niye böyleyim? İnsanlarla aramda bir mesafe olur hep. Belirli bir yere kadar yaklaşabilirler, orada durular. Kimseyle içli dışlı olmadım, belki istemedim. Ürküyorum bundan. İç dünyalara girmek korkunç. Kimse kimseyi bilemez.”

Olgun On yedi yaşındaki lise talebesi Oktay, tecrübeli ve olgun bir karakterdi. “On yedi yaşındaki bir delikanlı için zaman kavramı olabilir mi? Kendimi birden kırk yaşında duyuyorum. Kişi bir yaştan başka bir yaşa gidip gelebilir mi bir an içinde? Çok duyarlıysa, çok coşkuluysa, çok zengin bir iç dünyası varsa... Niye olmasın? Ben kendimi çok yaşamış, çok görmüş duyuyorum böyle anlarda. Her şeyi tatmış, öğrenmiş, arkasında bırakmış yaşlı biri.”